

DECIZIE

28 august 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componență:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Diana Stănilă

Ion Malanciuc

examinând recursurile depuse de către Nicolae Diaconu, Stanislav Moraru, Denis Ulanov și de către avocatul Maxim Sidorenco în interesele Yudina Liubovi,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de compania de asigurări „Klassika Asigurări” Societate pe Acțiuni în persoana președintelui Consiliului de administrare al Nicolae Diaconu, membrilor Consiliului de administrare al companiei de asigurări Stanislav Moraru și Denis Ulanov, a primvicedirectorului companiei de asigurări Yudina Liubovi împotriva Comisiei Naționale a Pieței Financiare, persoană terță administratorul special al companiei de asigurări asigurări „Klassika Asigurări” Societate pe Acțiuni, Viorel Bîrsanu privind anularea și declararea nulității actului administrativ defavorabil, împotriva deciziei din 27 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău

c o n s t a t ă:

La 01 noiembrie 2019, C.A. „Klassika Asigurări” S.A. în persoana președintelui Consiliului de administrare, Nicolae Diaconu, membrilor Consiliului de administrare al companiei de asigurări, Stanislav Moraru și Denis Ulanov, a prim-vicedirectorului companiei de asigurări Yudina Liubovi, au depus acțiunea în contencios administrativ împotriva Comisiei Naționale a Pieței Financiare, terț administratorul special al companiei de asigurări C.A. „Klassika Asigurări” S.A., Viorel Bîrsanu solicitând anularea integrală a hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 47/3 din 03 octombrie 2019 privind suspendarea licenței C.A. „Klassika Asigurări”.

În motivarea acțiunii au invocat că, C.A. „Klassika Asigurări” S.A. a fost fondată la 16 august 2001, care a activat în baza licenței eliberate de Comisia Națională a Pieței Financiare (seria CNPF nr. 000877), fiind un participant important al pieței de asigurări, în special, conform ultimului raport de activitate anuală pe a. 2018, întocmit de Comisia Națională a Pieței Financiare a avut cota de 10,03% pe piața asigurărilor generale, plasându-se pe locul 5 pe piața autohtonă de asigurări.

Compania de asigurări C.A. „Klassika Asigurări” S.A. a fost administrată de către persoanele desemnate în componența organelor de conducere, și anume: organul executiv al companiei în persoana dnei Liubovi Yudina (prim-vice director), precum

și de membrii consiliului societății, printre care au fost desemnați Moraru Stanislav, Denis Ulanov și Diaconu Nicolae.

A susținut că, începând cu luna iulie curent, C.A. „Klassika Asigurări” S.A. a devenit ținta acțiunilor abuzive din partea Comisiei Naționale a Pieței Financiare, îndreptate spre restricționarea esențială a activității și ca efect eliminarea companiei date de pe piața asigurărilor, iar asprimea măsurilor care au fost aplicate de Comisia Națională a Pieței Financiare arată că toate deciziile autorității de supraveghere sunt departe de criteriile stabilite de lege ce țin de legalitate și proporționalitate.

La 08 iulie 2019, Comisia Națională a Pieței Financiare a adoptat hotărârea nr. 29/9 din 08 iulie 2019 prin care a suspendat exercițiul dreptului de vot și toate celelalte drepturile ale unicului acționar al reclamantei, S.R.L. „Avantage”, pentru dobândirea participației calificate (schimbarea beneficiarilor efectivi) fără avizul prealabil al Comisiei Naționale a Pieței Financiare.

Tot la 08 iulie 2019, Comisia Națională a Pieței Financiare a inițiat controlul asupra activității C.A. „Klassika Asigurări” S.A., iar la 15 iulie 2019 a emis ordonanța nr. 30 din 15 iulie 2019 prin care a decis să suspende operațiunile bancare la conturile companiei cu efectuarea operațiunilor cu acordul prealabil al Comisiei Naționale a Pieței Financiare.

La 29 iulie 2019, Comisia Națională a Pieței Financiare a emis hotărârea nr. 32/11 prin care a deschis procedura de remediere financiară prin administrare specială a C.A. „Klassika Asigurări” S.A., cu interzicerea subscrierii (încheierii) unor noi contracte de asigurare pe toate clasele de asigurări.

La 12 august 2019, a fost emisă ordonanța nr. 35/18-0 privind obligarea S.R.L. „Avantage” la vânzarea acțiunilor din capitalul social al C.A. „Klassika Asigurări” S.A. în termen de 3 luni calendaristice.

Nefiind de acord cu hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 32/11 din 29 iulie 2019, reprezentanții C.A. „Klassika Asigurări” S.A. au atacat-o în instanța de judecată și au solicitat suspendarea hotărârii în partea interzicerii subscrierii de către C.A. „Klassika Asigurări” S.A. a noilor contracte de asigurare.

Astfel, prin încheierea din 24 septembrie 2019 a Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani s-a suspendat executarea pct. 2 din hotărârea nr. 32/11 din 29.07.2019, în partea interzicerii subscrierii de către C.A. „Klassika Asigurări” S.A. a noilor contracte de asigurare.

Comisia Națională a Pieței Financiare și administratorul special numit de către aceasta nu au executat încheierea judecătorească, iar subscrierea noilor contracte de asigurare așa și nu a fost reluată, astfel, compania de asigurări pe parcursul a 3 luni nu a obținut venituri din vânzări, lucrând în pierdere și asigurând administrarea afacerii doar din contul rezervelor și averii existente.

Prin scrisoarea nr. 1956 din 25 septembrie 2019 administratorul special numit de Comisia Națională a Pieței Financiare a refuzat să recunoască forța executorie a încheierii Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani din 24 septembrie 2019, solicitând ca semnatarii cererii de suspendare să inițieze procedura de executare silită prin intermediul executorului judecătoresc.

La data de 03 octombrie 2019, s-a adoptat hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 47/3 din 03 octombrie 2019 prin care s-a suspendat licența C.A. „Klassika Asigurări” SA seria CNPF nr. 000877 din 02 august 2010 pe termen de 6 luni calendaristice.

Reclamantul a susținut că, aceasta hotărârea este un exces de putere din partea Comisiei Naționale a Pieței Financiare și, îndeosebi, a președintelui acesteia Chițan Valeriu, care refuză să accepte orice posibilități de funcționare ulterioară a asigurătorului și chiar ignoră autoritatea actelor judecătorești.

Având în vedere că mai multe cereri prealabile adresate Comisiei Naționale a Pieței Financiare după instituirea administrării speciale s-au respins fără examinare doar pe motiv că cererile respective nu au fost aprobate de administratorul special desemnat de Comisia Națională a Pieței Financiare și consideră necesar de a clarifica situația în această parte.

Prevederile legislative speciale din cadrul Legii nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare, art. 22, prevede că actele Comisiei Naționale sunt supuse controlului de legalitate în instanțele de contencios administrativ conform procedurii stabilite de Legea contenciosului administrativ și conform cerințelor legii.

Evidențiază, că doar persoanele din organele de conducere ale reclamantei desemnate de acționar (adică înainte de instituirea administrării speciale) pot exercita contestarea și apărarea efectivă a drepturilor companiei de asigurări prin actele Comisiei Naționale, or, administratorul special este desemnat de Comisia Națională și conform legii este subordonat acesteia, dar și este funcționarul acesteia.

Aflându-se în conflict de interese, nu poate reprezenta interesele societății în procese privind abuzurile comise de autoritatea de supraveghere. Astfel, aprobarea suplimentară a actelor de contestare de către administratorul special ar constitui bariera artificială de acces liber la justiție. Chiar și așa actul de contestare s-a prezentat la semnarea administratorului special cererea de chemare în judecată fiind trimisă prin poșta electronică, însă, administratorul special a refuzat verbal să semneze această cerere.

Ansamblul circumstanțelor pe cazul dat le permite să invoce și nulitatea absolută a actului administrativ contestat, prevăzută de art. 141 Cod administrativ.

Având în vedere faptul că hotărârea privind suspendarea licenței afectează și drepturile membrilor organelor de conducere, inclusiv dreptul la muncă, la primirea remunerației, precum și drepturile nepatrimoniale prevăzute de lege, inclusiv reputația profesională, aceste persoane: Liubovi Yudina, Denis Ulanov, Stanislav Moraru, Nicolae Diaconu participă în proces și din numele propriu în calitate de coreclamanti, având poziția identică cu interesul corporativ al companiei de asigurare de a pune capăt abuzurilor Comisiei Naționale a Pieței Financiare. Invocă nulitatea actului administrativ contestat și consideră că viciul deosebit de grav de care actul este afectat constă în scopul abuziv al hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 47/3 din 03 octombrie 2019, eschivarea de la executarea încheierii judecătorești prin care s-a dispus reluarea subscrierii de către C.A. „Klassika Asigurări” S.A. a noilor contracte de asigurare.

Consideră, că nesupunerea actului judecătorec și obstrucționarea puterii obligatorii a actelor judecătorești constituie viciu deosebit de grav care atentează la ordinea constituțională și garanțiile fundamentale din legea supremă.

Mai indică că hotărârea Comisiei Naționale privind suspendarea licenței C.A. „Klassika Asigurări” S.A. a avut loc doar un singur efect juridic: interzicerea subscrierii noilor contracte de asigurare, iar în așa mod suspendarea dispusă se dublează cu alte acțiuni similare aplicate de către Comisia Națională (procedura

remedierii financiare cu instituirea administrării speciale și interzicerea subscrierii noilor contracte de asigurare).

Consideră, că nu poate fi ignorat că legalitatea instituirii administrării speciale și interzicerii subscrierii noilor contracte de asigurare este în proces de verificare de către instanța competentă, care în cadrul examinării cererii reclamantei a găsit că interzicerea subscrierii contractelor noi este măsură disproporțională scopului urmărit, emițând încheiere de suspendare a executării acestei interziceri.

Respectiv, interzicerea nouă de subscriere a contractelor de asigurare și suspendarea licenței reclamantei a intervenit la momentul când instanța de judecată a suspendat executarea hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 32/11 din 29 iulie 2019 cu privire la interzicerea subscrierii contractelor de asigurare, iar reclamantul cerea insistent acordarea accesului la sistemul de asigurare a răspunderii auto RCA, însă acest acces așa și nu s-a acordat.

Menționează, că tergiversând executarea încheierii instanței de judecată Comisia Națională a Pieței Financiare nu a găsit altceva mai bun, decât să mai suspende licența asigurătorului, având ca scop de a nu-i permite să reia activitate operațională și să recupereze măcar parțial pierderi enorme suportate în urma lipirii de venituri din vânzări, prin urmare, scopul abuziv al actului administrativ contestat denotă ilegalitatea vădită și nulitatea a acestuia.

Cât privește temeiul suspendării licenței invocat de Comisia Națională a Pieței Financiare, și anume: deținătorii direcți și indirecti ai acțiunilor asigurătorului (reasiguratorului), inclusiv beneficiarul efectiv, nu respectă condițiile prevăzute de lege pentru asigurarea unei administrări prudente și sănătoase a asigurătorului (reasiguratorului) ori nu permit exercitarea unei supravegheri eficiente - invocarea acestei norme constituie doar un pretext inventat, ci nu temei legal.

În condițiile în care începând cu 15 iulie 2019 toate drepturile unicului acționar al C.A. „Klassika Asigurări” S.A. au fost suspendate, începând cu data de 03 octombrie 2019 s-a instituit administrarea specială a companiei de asigurări, iar la 12 august 2019 a fost ordonată inițierea procedurii de vânzare obligatorie a pachetului de acțiuni din capitalul social al reclamantei.

Acuzațiile privind imixtiunea în supravegherea companiei de către beneficiarii (acționarul) companiei sau privind neasigurarea de către ultimii a administrării prudente la data de 03 octombrie 2019, neținând cont de blocarea tuturor drepturilor acționarului C.A. „Klassika Asigurări” S.A., suspendarea tuturor organelor de conducere numite de acționar (administrator, consiliul societății) încă în iulie 2019, acționarul chiar și ipotetic nu putea să comită acțiunile de împiedicare a gestionării sau supravegherii activității asigurătorului, sunt neîntemeiate.

În temeiul ordonanței din 12 august 2019 privind obligarea la vânzarea acțiunilor Comisiei Naționale a Pieței Financiare are competența de a asigura schimbarea definitivă a beneficiarului companiei de asigurare prin anularea acțiunilor și emisiunea suplimentară în același număr și de aceeași clasă conform art. 29 alin. (61) din Legea nr. 407/2006 cu privire la asigurări.

Sanctiunea aplicată de pârâtă pentru faptele deja examinate și sancționate este repetată și abuzivă.

Menționează, că nici în conținutul hotărârii contestate nu se indică care ar fi acele acțiuni concrete ale acționarului care ar justifica aplicarea temeiului din art. 25 alin. 1) lit. e) din Legea nr. 407/2006 pentru care a fost aplicată suspendarea

licenței, iar din textul hotărârii rezultă că sancțiunea discutată (suspendarea licenței) se motivează exclusiv prin acțiunile anterioare, deja sancționate, cu încălcarea vădită a principiului non bis in idem, în timp ce condițiile aplicării suspendării licenței în temeiul invocat lipsesc.

Apreciază, că conținutul actului administrativ contestat nu conține careva explicații privind faptul cum s-a apreciat gravitatea faptei persoanei vizate (acționarului C.A. „Klassika Asigurări” S.A.), care sunt circumstanțele faptei și făptuitorului, care sunt consecințele negative și din ce motiv s-a ales cea mai aspră sancțiune posibilă: atât din punct de vedere a termenului, cât și din punct de vedere a volumului suspendării, suspendarea licenței pe toate clasele de asigurare, deși legea prevede și suspendarea doar pe anumite clase de asigurări.

Consideră, că nu se menționează nici în încheierea instanței de judecată prin care măsura identică suspendarea semnării noilor contracte de asigurare a fost recunoscută neîntemeiată și executarea acesteia a fost suspendată.

În textul hotărârii contestate nici nu sunt respectate standardele legale privind motivarea proporționalității ingerinței și interesului public urmărit, iar motivele abstracte incluse din actul contestat, cum ar fi: determinarea condițiilor optime de conservare a valorii activelor sau protejarea drepturilor și intereselor asiguraților, nu răspund la întrebarea din ce cauză aceste obiective nu pot atinge în cadrul administrării speciale instituite? Care totuși este necesitatea dispunerii suspendării licenței având în vedere alte măsuri aplicate? Lipsa răspunsului adecvat la întrebările ridicate atestă disproportionalitatea sancțiunii împrejurărilor cazului.

Afirmă, că respectarea proporționalității și echității măsurilor întreprinse de autoritatea emitentă a actului contestat este reglementată de art. 29 alin. (2) Cod administrativ, o măsură întreprinsă de autoritățile publice este proporțională dacă este potrivită pentru atingerea scopului legitim urmărit în temeiul împuternicirii atribuite prin lege, este necesară pentru atingerea scopului, este rezonabilă.

Suspendarea licenței este măsură drastică pentru activitatea asiguratorului, care a avut indiciile stabile ale activității financiare (înainte de exercitarea presiunilor abuzive din partea Comisiei Naționale a Pieței Financiare). În special, potrivit raportului anual financiar al reclamantei pentru anul 2018 valoarea totală a activelor asiguratorului a constitui 147329671 lei (în anul 2017 - 156146240 lei), profitul din subscriere a contractelor de asigurare (diferența între veniturile din primele încasate și cheltuieli cu daune) a constituit 78589261 lei (în anul 2017 - 79769931 lei), iar profitul net a constituit 10344779 lei (în anul 2017 - 10516274 lei).

Aplicarea interzicerii subscrierii unor noi contracte de asigurare pe toate clasele de asigurări are loc în condițiile în care rămân valabile toate obligațiile ale reclamantei care sunt legate de despăgubiri de asigurare, obligațiile de reasigurare și cheltuielile curente privind activitatea companiei.

Conform datelor financiare ale C.A. „Klassika Asigurări” S.A. în perioada de la 01 ianuarie 2019 până la 31 martie 2019 reclamanta a suportat cheltuieli administrative în valoare de 6518744,90 lei.

Ca urmare, suma prognozată a cheltuielilor administrative până la sfârșitul anului va atinge 28400000,00 lei (inclusiv primele 6 luni ale anului, 14200000,00 lei) și aceste cheltuieli sunt relativ constante, și nu pot fi micșorate esențial.

În acest sens, consideră că reclamantei i se vor cauza prejudicii de proporții deosebit de mari, care nu sunt garantate și nu vor fi recuperate, vor fi lăsate pe seama asiguratorului și îi va agrava situația financiară în mod considerabil.

De asemenea, pentru perioada de la 01 ianuarie 2019 până la 30 iunie 2019 au fost stabilite rezerve de daune declarate, dar nesoluționate în mărime de 19200000,00 lei și rezerve de daune neavizate în cuantum de 10600000,00 lei. care vor fi achitate asiguraților.

Astfel, venitul ratat zilnic cauzat prin interzicerea subscrierii unor noi contracte constituie 230000,00 lei, iar până la sfârșitul anului poate atinge suma de 42300000,00 lei.

Mai mult, consideră că, interzicerea subscrierii unor noi contracte de asigurare pe toate clasele de asigurări, va duce nemijlocit la producerea prejudiciilor ireparabile atât pentru C.A. „Klassika Asigurări” S.A., cât și pentru angajații și intermediarii în asigurări cu care colaborează compania, și se va solda cu reducerea considerabilă a portofoliului de asigurare și pierderea clientelei asiguratorului, afectarea gravă a reputației profesionale a reclamantului și rezilierea contractelor deja încheiate drept urmare a impactului social negativ grav pentru companie, imposibilitatea onorării obligațiilor față Serviciul Fiscal de stat (plata impozitelor), față de angajații companiei precum și față de terțe persoane (plata locațiilor, salariilor etc.), drept consecință a celor enumerate - insolvabilitatea companiei, insolvabilitatea intermediarilor în asigurări, pierderea locurilor de muncă a sute de angajați.

Deși efectele tuturor consecințelor negative nu pot fi apreciate cu precizie la depunerea cererii, încetarea activității companiei de asigurări și pierderea profitului stabil din activitate, nerealizarea planurilor de afaceri vor aduce prejudicii de zeci de milioane sau chiar și sute de milioane lei, reieșind din indiciile financiare ale reclamantei, care au fost prezentate mai sus, și cota reclamantei de peste 10% pe piața asiguraților.

Cu toate că ilegalitățile în fond sunt evidente și suficiente pentru declararea ilegalității actului administrativ contestat, evidențiază și încălcările procedurale comise de către pârâtă care este desfășurarea ședinței închise fără temei legal.

Prevederile art. 67 Cod administrativ stabilesc că ședințele organelor colegiale sunt publice, iar autoritățile publice au obligația să asigure condițiile pentru participarea persoanelor interesate la ședințe prin publicarea anunțului privind ședința publică și înștiințarea persoanelor interesate despre aceasta.

Legea nr. 192/1998 cu privire la Comisia Națională a Pieței Financiare prevede anumite excepții de la regula generală în art. 18 alin. 2: ședințele Consiliului de administrație pot fi publice sau închise. Ședințele închise au loc doar în cazul în care există pericolul prejudicierii pieței financiare nebankare sau a participanților la ea.

Cu referire la cazul în speță insistă asupra faptului că temeiul legal pentru desfășurarea ședinței închise nu a existat, îndeosebi ținând cont de faptul că la data adoptării hotărârii contestate deja era instituită administrarea specială a reclamantei.

Înainte de adoptare a hotărârii contestate au avut loc și audieri cu participarea reprezentanților reclamantei, astfel în cazul dat, printre altele și mediatizat, nu necesita respectarea condițiilor de confidențialitate, și nu exista deloc pericolul prejudicierii pieței financiare nebankare sau a participanților la ea.

Încălcările procedurale enumerate au avut ca urmare emiterea actului defavorabil fără audierea destinatarului acestuia și fără acordarea dreptului la apărare, care se garantează prin prisma Codului administrativ.

Astfel, s-au încălcat art. art. 94, 95 Cod administrativ și audierea necesară nici nu a avut loc și după emiterea actului administrativ contestat.

Consideră, că lipsa audierii și opiniei reclamantei pe caz a afectat și completitudinea motivării actului, care urmează să cuprindă în mod obligatoriu și opiniile participanților procedurii, chiar și cele contrare soluției primite pe caz, iar conform art. 118 alin. (2) Cod administrativ, motivarea completă este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual și condiționează legalitatea acestuia.

Încălcarea obligației de a motiva actul adoptat în modul corespunzător se sancționează cu recunoașterea ilegalității actului administrativ în cauză.

În ordinea procedurii prealabile pârâtei i-a fost înaintată cererea prealabilă la 08 octombrie 2019, care a fost lăsată fără examinare din pretexte formale, răspunsul respectiv fiind dat prin scrisoarea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 06-2791 din 11 octombrie 2019.

La 20 noiembrie 2019, reprezentantul reclamantei Liubovi Yudina, avocatul Maxim Sidorencu a depus cerere de modificare a obiectului și temeiului acțiunii, prin care a solicitat constatarea nulității hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 47/3 din 03 octombrie 2019 privind suspendarea licenței C.A. „Klassika Asigurări” ca fiind vădit ilegală.

Prin hotărârea din 18 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de președintele Consiliului de administrare al companiei de asigurări Diaconu Nicolae, membrul Consiliului de administrare al companiei de asigurări Moraru Stanislav, membrul 2 Consiliului de administrare al companiei de asigurări Denis Ulanov privind anularea integrală a hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 47/3 din 03 octombrie 2019 privind suspendarea licenței C.A. „Klassika Asigurări”.

S-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de prim-vicedirectorul companiei de asigurări Yudina Liubovi privind constatarea nulității hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 47/3 din 03 octombrie 2019 privind suspendarea licenței C.A. „Klassika Asigurări”.

La 24 iunie 2021, Yudina Liubovi a depus apel, iar la 25 ianuarie 2022, a prezentat motivarea apelului, solicitând casarea hotărârii din 18 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii depuse.

Ulterior la 15 iulie 2021, Diaconu Nicolae, Moraru Stanislav, Denis Ulanov au depus apel, solicitând casarea hotărârii din 18 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 27 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău au fost respinse cererile de apel depuse de Yudina Liubovi și Diaconu Nicolae, Moraru Stanislav și Denis Ulanov și a fost menținută hotărârea din 18 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

La 27 octombrie 2022, Nicolae Diaconu, Stanislav Moraru, Denis Ulanov au depus recurs împotriva deciziei din 27 septembrie a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei instanței de apel și hotărârea din 18 iunie 2021 a

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani în partea respingerii acțiunii depuse de Nicolae Diaconu, Stanislav Moraru, Denis Ulanov privind anularea integrală a hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 47/3 din 03 octombrie 2019 privind suspendarea licenței C.A. „Klassika Asigurări”, cu emiterea unei decizii noi de admitere a acțiunii.

În argumentarea motivelor de recurs, a susținut că, decizia instanței de apel este ilegal și neîntemeiată, adoptată în urma aplicării eronate a normelor pe drept material.

Examinând cauza, instanța de apel, a acoperit eroarea gravă a instanței de fond, care a confundat instituția inadmisibilii, acțiunii cu etapa soluționării revendicărilor în fond.

Prin menținerea hotărârii instanței de fond, prin care s-a respins acțiune reclamanților din lipsa dreptului vătămat, reclamanților li s-a afectat dreptul al un proces echitabil și în special accesul al justiție.

Instanța de apel în mod eronat nu a constatat încălcarea de către CNPF a obligației privind atragerea la procedură administrativă a persoanelor afectate în drepturi, art. 44 alin. (3) Cod Administrativ, a obligației privind înștiințarea persoanelor afectate în drepturi despre procedura administrativă inițiată, contrar art. 70 Cod Administrativ, nu a avut loc audierea persoanelor ale căror drepturi au fost atinse, contrar art. 94, Cod Administrativ, a obligației privind înștiințarea publică privind ședința organului colegial, contrar art. 67 Cod Administrativ.

Toate aceste încălcări au fost dovedite, iar instanța de apel trebuia să constate încălcările vizate, pentru anularea actului administrativ contestat.

Instanța de apel, în mod eronat nu a constatat lipsa temeiului de fapt și ilegalitatea aplicării temeiului suspendării licenței.

Lipsa unui temei de fapt pentru aplicarea suspendării licenței în temeiul art. 25 alin (1) lit. e) din Legea 407/2006 s-a demonstrat la expirarea termenului de suspendare a licenței de 6 luni, întrucât CNPF la expirarea termenului de suspendare nu a emis nici decizia privind încetarea suspendării licenței asigurătorului prevăzută de art. 25 al. 6 al Legii 407/2006, nici decizia privind retragerea licenței, așa cum este prevăzut de art. 26 al. 1 lit. f) al Legii 407/2006.

La 18 ianuarie 2023, avocatul Maxim Sidorencu în interesele Yudina Liubovi, a depus recurs împotriva deciziei din 27 septembrie a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei instanței de apel și hotărârea din 18 iunie 2021 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani în partea respingerii acțiunii depuse Yudina Liubovi privind anularea integrală a hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 47/3 din 03 octombrie 2019 privind suspendarea licenței C.A. „Klassika Asigurări”, cu emiterea unei decizii noi de admitere a acțiunii.

A invocat că, instanța de apel nu a examinat și nu a dat răspuns la argumentul recurenților privitor la mai multe motivele invocate în apel, privind încălcarea art. 373 alin. (5) din Codul de procedură civilă și anume argumentul privitor la existența unui act judecătoresc irevocabil, decizia Curții de Apel Chișinău din 13 ianuarie 2020, prin care s-a constatat că reclamanții, prin înaintarea prezentului litigiu urmăresc apărarea drepturilor sale, ca membri ai organelor de conducere, inclusiv a dreptului la muncă, la primirea remunerației, fiind direct interesați în buna activitate a CA „Klassika Asigurări” SA” și argumentul privitor la ilegalitatea constatării prin hotărâre judecătorească a lipsei încălcării unui drept în sensul art. 17 Cod Administrativ și respingerii acțiunii pe acest temei fără examinare în fond.

Instanțele judecătorești au dat o aplicare și interpretare formalistă și arbitrară a conceptului “drept sau interes legitim” care poate sta la baza actului administrativ, limitând posibilitatea contestării actului administrativ doar pe motivul neconstatării dreptului încălcat al reclamantilor.

Drepturile sau interese legitime care pot sta la baza contestării actului administrativ urmează fi interpretate în sensul cel mai larg, întrucât nici Codul Administrativ nu prevede careva cerințe sau reguli față de invocarea interesului sau dreptului contestat.

În concluzie, recurenții au menționat că, decizia instanței de apel este emisă cu aplicarea eronată normele de drept material.

Cu referire la termenul recursului:

Conform art. 245 alin.(1) și (2) din Codul administrativ (în redacția legii în vigoare până la operarea modificărilor prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023), recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

În cazul de față, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 27 septembrie 2022, fiind notificat părților, prin intermediul oficiului poștal, 04 octombrie 2022 (f.d.115 Vol. III).

La 15 decembrie 2022, Curtea de Apel Chișinău a notificat părților decizia motivată, fapt confirmat prin scrisoarea anexată la fila dosarului 123, Vol. III.

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că prin depunerea recursului la 28 octombrie 2022, recurenții au respectat termenele prevăzute la art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ (în redacția în vigoare la data declarării recursurilor).

La 23 ianuarie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimațiilor copia recursului, cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referinței (f.d.139 Vol. III).

Prin referința depusă la 20 februarie 2023, Comisia Națională a Pieței Financiare a pledat pentru respingerea recursului, invocând legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel.

Până la data examinării recursului, intimații nu au manifestat opțiunea de a depunere referință.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023), a fost modificat cadrul normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție, inclusiv Cartea a III-a „Procedura contenciosului administrativ”, Capitolul V „Procedura de recurs” din Codul administrativ, în special ce vizează prevederile cu privire la depunerea cererii de recurs, termenul depunerii, temeiurile recursului și procedura examinării acestuia.

Totuși, art. XI alin. (3) din Legea nr.246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023), prevede că recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

În conformitate cu art.244 alin.(1) din Codul administrativ (în redacția legii până la modificările operate prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023, în vigoare din 01 septembrie 2023), hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, examinând admisibilitatea recursului depus de Nicolae Diaconu, Stanislav Moraru, Denis Ulanov și de către avocatul Maxim Sidorencu în interesele Yudina Liubovi prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 02 august 2023, recursul depus, s-a numit pentru examinare în fond, în complet de 5 judecători.

De asemenea, prin Legea pentru modificarea unor acte normative (aspecte de procedură privind activitatea instanțelor judecătorești) nr. 224 din 31.07.2024 (în vigoare 16.08.2024), art. 13 din Legea cu privire la Curtea Supremă de Justiție nr. 64 din 30.03.2023 (în vigoare 06.04.2023), s-a completat cu alineatul (5¹) cu următorul cuprins:

(5¹) Până la începerea activității Curții Supreme de Justiție în noua componență, președintele Curții formează completele de judecată. Curtea Supremă de Justiție va examina în complete de 3 judecători cererile de recurs, cererile de recurs în anulare și cererile de revizuire, care au fost inițial repartizate spre examinare completelor din 5 judecători. Acestea vor fi examinate de completul de judecători din care face parte judecătorul raportor.

Respectiv, ținând cont de modificările operate, prezentul recurs va fi examinat, în completul de 3 judecători, format prin dispoziția Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție nr. 119 din 28 iunie 2024.

Analizând argumentele recursului, în raport cu materialele cauzei completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge recursul, și a menține decizia Curții de Apel Chișinău, din următoarele motive.

Conform art.248 alin.(1) lit. a) din Codul administrativ, (în redacția legii până la modificările operate prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023, în vigoare din 01 septembrie 2023), în urma examinării recursului, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul și menține hotărârea și/sau decizia.

Conform art.21 alin.(1)-(2) din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative. Exercițarea atribuțiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, unul dintre principiile procedurii de contencios administrativ potrivit art.36 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, constituie principiul supremației dreptului, care prevede că, instanța de judecată competentă să soluționeze acțiunile în contencios administrativ este obligată să respecte principiul supremației dreptului, în conformitate cu care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui sunt considerate valori supreme și sunt garantate de stat.

(2) Instanțele de judecată competente aplică principiul supremației dreptului cu luarea în considerare a jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului.

Sub aspectul stării de fapt, Completul de judecată reține că, prin hotărârea nr. 47/3 „Cu privire la suspendarea licenței C.A. „Klassika Asigurări” S.A.”, Comisia Națională a Pieței Financiare la 03 octombrie 2019 a suspendat pe un termen de 6 luni

licența seria CNPF nr. 000877, eliberată la 02 august 2010 pe un termen nelimitat, pentru desfășurarea activității în domeniul asigurărilor (asigurări generale).

Aceasta hotărâre a fost emisă urmare a controlul tematic privind respectarea de către C.A. „Klassika Asigurări” S.A. a cadrului normativ aferent calității activelor admise la acoperirea fondului asiguraților, nivelului ratei de solvabilitate și coeficientului de lichiditate, conform ordonanței Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 29/8- O din 08 iulie 2019 și ordinului Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 48 din 08 iulie 2019.

Ulterior, prin ordonanța nr. 30/1-0 din 15 iulie 2019, Comisia Națională a Pieței Financiare a decis suspendarea operațiunilor bancare la conturile curente și de depozit ale C.A. „Klassika Asigurări” S.A. până la aprobarea rezultatelor controlului tematic dispus de Comisia Națională a Pieței Financiare la data de 08 iulie 2019, cu excepția operațiunilor de alimentare a controlurilor respective și plăților destinate sistemului bugetar (prin sistemul trezorerial) și operațiunilor indicate la pct. 2 din ordonanță.

Potrivit pct. 2 operațiunile de extragere a mijloacelor se vor efectua de către persoanele cu funcție de răspundere ale C.A. „Klassika Asigurări” S.A. cu acordul prealabil al Comisiei Națională a Pieței Financiare.

La data de 29 iulie 2019, Comisia Națională a Pieței Financiare a emis hotărârea nr. 32/11 prin care a hotărât:

1) a luat act de rezultatele intermediare ale controlului tematic privind respectarea de către C.A. „Klassika Asigurări” S.A. a cadrului normativ aferent calității activelor admise la acoperirea fondului asiguraților, nivelului ratei de solvabilitate și coeficientului de lichiditate la situația din 31 martie 2019 precum și plenitudinii activelor la situația din 30 iunie 2019;

2) s-a deschis provizoriu procedura de remediere financiară prin administrare specială potrivit art. 42 și art. 422 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 407/2006 cu privire la asigurări și a interzis subscrierea unor noi contracte de asigurare pe toate clasele de asigurăr;

3) s-a desemnat Guzun Daniela în calitate de administrator special al C.A. „Klassika Asigurări” S.A, conferindu-i atribuții și împuterniciri depline pentru conducerea, gestionarea și controlul companiei, potrivit cadrului normativ aferent în vigoare, inclusiv exercitarea drepturilor și obligațiilor organelor de conducere ale asigurătorului pe perioada administrării speciale. În acest sens, administratorul special preia controlul asigurătorului fiind autorizat de acces nelimitat la activele, încăperile, documentele, rapoartele, registrele și la orice alte informații deținute de asigurător;

4) s-a stabilit remunerația muncii administratorului special în cuantum de 6 salarii medii lunare pe sectorul asigurări, potrivit datelor Biroului Național de Statistică. Cheltuielile de remunerare ale administratorului special vor fi suportate de către asigurător;

5) actele juridice și/sau acțiunile efectuate în numele și în contul C.A. „Klassika Asigurări” S.A sunt nule de drept dacă sunt săvârșite cu încălcarea prevederilor art. 422 din Legea nr. 407 din 21 decembrie 2006 și nu sunt coordonate cu administratorul special sau aprobate de acesta.

Prin ordonanța Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 35/18-O din 12 august 2019 s-a decis potrivit pct.1. „Avantage” S.R.L. va înstrăina pe piața reglementată, în termen de 3 luni de la data achiziționării de către deținătorul indirect, acțiunile achiziționate aferente participației calificate deținute în capitalul social al C.A.

„Klassika Asigurări” S.A, notificând în prealabil asiguratorul și Comisia Națională a Pieței Financiare despre înstrăinare.

La pct. 2, s-a stipulat că persoanele nominalizate în pct.1 din ordonanță nu mai pot deține, direct sau indirect, noi acțiuni în capitalul social al asiguratorului (reasiguratorului), respectiv în capitalul social al altor asiguratori (reasiguratori).

Analizând decizia contestată prin prisma motivelor de recurs, în limitele deduse judecării în recurs, Completul de judecată reține că, obiectul prezentei acțiuni este constatarea nulității hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 47/3 din 03 octombrie 2019 privind suspendarea licenței C.A. „Klassika Asigurări” ca fiind vădit ilegală.

Instanța de apel, a decis în speță că, în urma probatoriului administrat, Comisia Națională a Pieței Financiare a emis hotărârea nr. 47/3 din 03 octombrie 2019 ce vizează exclusiv activitatea C.A. „Klassika Asigurări” S.A., dar nu aduce atingere drepturilor persoanele ale președintelui Consiliului de administrare al companiei de asigurări Diaconu Nicolae, membrul Consiliului de administrare al companiei de asigurări 15 Moraru Stanislav, membrul Consiliului de administrare al companiei de asigurări Denis Ulanov și prim-vice-directorului companiei de asigurări Yudina Liubovi.

Prin recursul formulat, recurenții au invocat că instanța de apel, a dat o aplicare și interpretare formalistă și arbitrară a conceptului “drept sau interes legitim” care poate sta la baza actului administrativ, limitând posibilitatea contestării actului administrativ doar pe motivul neconstatării dreptului încălcat al reclamanților.

Raportat la criteriile formulate, Completul de judecată reține că, soluția pronunțată de instanța de apel este legală și temeinică, nefiind contestate prin recurs statuările conform cărora, instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material.

În condițiile art. 25 alin. (1) lit. e) al Legii cu privire la asigurări, nr. 407-XVI din 21.12.2006 (în vigoare la data emiterii actului administrativ contestat) autoritatea de supraveghere suspendă licența asiguratorului (reasiguratorului) în cazul în care deținătorii direcți și indirecti ai acțiunilor asiguratorului (reasiguratorului), inclusiv beneficiarul efectiv, nu respectă condițiile prevăzute de lege pentru asigurarea unei administrări prudente și sănătoase a asiguratorului (reasiguratorului) ori nu permit exercitarea unei supravegheri eficiente.

Potrivit art. 54 sunt considerate încălcări pe piața asigurărilor nerespectarea prevederilor imperative ale prezentei legi, ale Legii nr.414-XVI din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, ale altor acte legislative, ale actelor normative din domeniul asigurărilor, nerespectarea condițiilor de licențiere, a prescripțiilor emise întru conformarea activității, neexecutarea sancțiunilor și măsurilor de redresare și remediere financiară impuse, precum și faptele stabilite expres în Codul contravențional și în Codul penal.

(2) În caz de constatare a încălcărilor menționate la alin.(1), autoritatea de supraveghere poate aplica asiguratorului (reasiguratorului), intermediarilor în asigurări și/sau reasigurări sau altor participanți la piața asigurărilor următoarele sancțiuni: f) suspendarea sau retragerea parțială sau totală a licenței. În cazul retragerii parțiale a licenței, asiguratorul (reasiguratorul) nu poate solicita o nouă licență în limitele clasei sau claselor de asigurare pentru care licența a fost retrasă pentru o perioadă de un an din data aplicării sancțiunii.

(3) Sancțiunile prevăzute la alin.(2) pot fi aplicate concomitent cu măsurile de redresare, remediere sau administrare specială, prevăzute de prezenta lege, sau independent de acestea.

În acest context, Completul de judecată reține că, în speță instanța de apel a reținut corect și legal că reclamantii nu-și pot da calitatea de reclamanti acționând în interesele CA „Klassika Asigurări” SA și nu pot formula revendicări, în afara drepturilor proprii în raport cu CNPF cu referire la actele administrative emise de către ultima în exercitarea prerogativelor date în competența autorității prin Legea nr. 407/2006.

Trebuie notat că o astfel de concluzie, se deduce și din reglementările deciziei Curții Constituționale nr. 103/ din 24 septembrie 2020, unde Curtea a reținut că, pretinsa încălcare a articolului 54 din Constituție, în conformitate cu care Curtea trebuie să analizeze caracterul proporțional al ingerințelor în drepturile fundamentale, Curtea a reținut în jurisprudența sa că acesta nu are o aplicabilitate de sine stătătoare. Pentru a fi aplicabil acest articol, autorul sesizării trebuie să demonstreze existența unor ingerințe în drepturile fundamentale garantate de Constituție (a se vedea, DCC nr. 103/2020, § 22).

Așa fiind, completul de judecată consideră soluția instanței de apel, ca fiind legală și întemeiată, nefiind constatate careva încălcări la examinarea cauzei în ordine de apel, iar criticile formulate de către recurentă în susținerea netemeinicii deciziei contestate sunt apreciate ca fiind nefondate.

Completul de judecată consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al recurente, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (a se vedea cauza Garda Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag. 26; Moreira Ferreira vs Portugalia (nr. 2) (Marea Cameră); 11 iulie 2017, parag. 84, 98).

În baza acestor considerații, se constată că alte susțineri ale recurenților nu constituie temei de admitere a recursului, deoarece se combat cu cele invocate mai sus și se axează asupra circumstanțelor, care au fost constatate și elucidate pe deplin de către instanța de apel, având la bază cumulul de probe apreciate cu respectarea normelor de drept material și procedural.

În context, instanța de recurs menționează, că argumentele recursului, coincid cu argumentele indicate în cererea de chemare în judecată, cărora instanța de apel le-a dat o apreciere corespunzătoare.

Instanța de apel a elucidat pe deplin circumstanțele cauzei, a aplicat corect normele de drept material, decizia instanței de apel fiind întemeiată și legală,

Față de cele ce precedă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că motivul de recurs invocat nu este întemeiat, sens în care în temeiul art. 248 lit. a) Codul administrativ urmează a respinge recursul cu consecința menținerii deciziei atacate ca legală și temeinică în limitele abordate în recurs.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, (în redacția legii până la modificările operate prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023, în vigoare din 01 septembrie 2023), Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul depus de Nicolae Diaconu, Stanislav Moraru, Denis Ulanov și de către avocatul Maxim Sidorencu în interesele Yudina Liubovi.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 27 septembrie 2022, adoptată, în cauza de contencios administrativ depusă de compania de asigurări „Klassika Asigurări” Societate pe Acțiuni în persoana președintelui Consiliului de administrare al Nicolae Diaconu, membrilor Consiliului de administrare al companiei de asigurări Stanislav Moraru și Denis Ulanov, a primvicedirectorului companiei de asigurări Yudina Liubovi împotriva Comisiei Naționale a Pieței Financiare, persoană terță administratorul special al companiei de asigurări asigurări „Klassika Asigurări” Societate pe Acțiuni, Viorel Bîrsanu privind anularea și declararea nulității actului administrativ defavorabil.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc

Dosarul nr. 3ra-52/2023
2-19174739-01-3ra-19012023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (V. Dodon)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Gh. Mîra, G. Dașchevici, A. Bostan)

Î N C H E I E R E

28 august 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componență:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Diana Stănilă

Ion Malanciuc

examinând cererea depusă de Banca Națională a Moldovei privind atragerea în proces,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de compania de asigurări „Klassika Asigurări” Societate pe Acțiuni în persoana președintelui Consiliului de administrare al Nicolae Diaconu, membrilor Consiliului de administrare al companiei de asigurări Stanislav Moraru și Denis Ulanov, a primvicedirectorului companiei de asigurări Yudina Liubovi împotriva Comisiei Naționale a Pieței Financiare, persoană terță administratorul special al companiei de asigurări asigurări „Klassika Asigurări” Societate pe Acțiuni, Viorel Bîrsanu privind anularea și declararea nulității actului administrativ defavorabil,

c o n s t a t ă :

La 01 noiembrie 2019, C.A. „Klassika Asigurări” S.A. în persoana președintelui Consiliului de administrare, Nicolae Diaconu, membrilor Consiliului de administrare al companiei de asigurări, Stanislav Moraru și Denis Ulanov, a prim-vicedirectorului companiei de asigurări Yudina Liubovi, au depus acțiunea în contencios administrativ împotriva Comisiei Naționale a Pieței Financiare, terț administratorul special al companiei de asigurări C.A. „Klassika Asigurări” S.A., Viorel Bîrsanu solicitând anularea integrală a hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 47/3 din 03 octombrie 2019 privind suspendarea licenței C.A. „Klassika Asigurări”.

Prin hotărârea din 18 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de președintele Consiliului de administrare al companiei de asigurări Diaconu Nicolae, membrul Consiliului de administrare al companiei de asigurări Moraru Stanislav, membrul 2 Consiliului de administrare al companiei de asigurări Denis Ulanov privind anularea

integrală a hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 47/3 din 03 octombrie 2019 privind suspendarea licenței C.A. „Klassika Asigurări”.

S-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de primvicedirectorul companiei de asigurări Yudina Liubovi privind constatarea nulității hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 47/3 din 03 octombrie 2019 privind suspendarea licenței C.A. „Klassika Asigurări”.

La 24 iunie 2021, Yudina Liubovi a depus apel, iar la 25 ianuarie 2022, a prezentat motivarea apelului, solicitând casarea hotărârii din 18 iunie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii depuse.

Ulterior la 15 iulie 2021, Diaconu Nicolae, Moraru Stanislav, Denis Ulanov au depus apel, solicitând casarea hotărârii din 18 iunie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 27 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău au fost respinse cererile de apel depuse de Yudina Liubovi și Diaconu Nicolae, Moraru Stanislav și Denis Ulanov și a fost menținută hotărârea din 18 iunie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani.

La 27 octombrie 2022, Nicolae Diaconu, Stanislav Moraru, Denis Ulanov au depus recurs împotriva deciziei din 27 septembrie a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei instanței de apel și hotărârea din 18 iunie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani în partea respingerii acțiunii depuse de Nicolae Diaconu, Stanislav Moraru, Denis Ulanov privind anularea integrală a hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 47/3 din 03 octombrie 2019 privind suspendarea licenței C.A. „Klassika Asigurări”, cu emiterea unei decizii noi de admitere a acțiunii.

La 18 ianuarie 2023, avocatul Maxim Sidorencu în interesele Yudina Liubovi, a depus recurs împotriva deciziei din 27 septembrie a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei instanței de apel și hotărârea din 18 iunie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani în partea respingerii acțiunii depuse Yudina Liubovi privind anularea integrală a hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 47/3 din 03 octombrie 2019 privind suspendarea licenței C.A. „Klassika Asigurări”, cu emiterea unei decizii noi de admitere a acțiunii.

La 09 august 2024, Banca Națională a Moldovei a depus cerere prin care a solicitat atragerea în proces.

Drept temei a invocat că, prevederile art. X pct.16 al Legii nr.214 din 20 iulie 2023, care prevede că, în procesele de judecată în curs de desfășurare la 1 iulie 2023, precum și în procesele de judecată care sunt inițiate de la 1 iulie 2023 și care au ca obiect actele administrative, operațiunile administrative sau inacțiunile Comisiei Naționale a Pieței Financiare, emise, realizate sau manifestate până la 1 iulie 2023 în legătură cu exercitarea atribuțiilor prevăzute la art.VIII alin.(3) din [Legea nr.178/2020](#) pentru modificarea unor acte normative, Comisia Națională a Pieței Financiare reține și va avea calitatea de participant în procesele respective, iar Banca Națională a Moldovei va interveni în cadrul acestor procese în calitate de copârât.

Analizând cererea, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că urmează a fi respinsă din următoarele motive.

În temeiul art. 195 Cod, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

Deci, în conformitate cu prevederile art. 195 din Codul administrativ în coroborare cu art. 62 alin.(2) din Codul de procedură civilă ca urmare a constatării temeiurilor coparticipării procesuale obligatorii, instanța judecătorească va înștiința, din oficiu sau la cererea participanților la proces, pe toți coreclamanții și copârâții despre posibilitatea de a interveni în proces. Încheierea judecătorească prin care este respinsă cererea participantului la proces privind înștiințarea coparticipantului poate fi atacată odată cu fondul cauzei.

(3) în cazul existenței temeiurilor prevăzute la alin.(1), orice persoană are dreptul să solicite intervenirea în proces în calitate de coreclamant sau copârât. Încheierea judecătorească prin care a fost respinsă cererea persoanei interesate de a interveni în proces în calitate de coparticipant obligatoriu poate fi atacată cu recurs. Examinarea recursului nu afectează continuitatea ședinței de judecată, însă până la pronunțarea deciziei instanței ierarhic superioare se amână pledoariile. Dacă încheierea judecătorească prin care este respinsă cererea persoanei interesate de a interveni în proces în calitate de coparticipant obligatoriu a fost casată, instanța reia examinarea cauzei de la pregătirea cauzei pentru dezbateri judiciare.

(4) Coparticipanții pot încredința reprezentarea lor în proces unuia sau mai multor coparticipanți. Coparticipantul reprezentant confirmă împuternicirile speciale prevăzute la art.81 printr-o procură autentificată notarial, iar împuternicirile generale – prin cereri scrise semnate de coparticipantul sau coparticipanții reprezentați, cu excepția reprezentanților autorităților publice.

(5) Intervenirea în proces se dispune, printr-o încheiere, până la închiderea dezbaterilor judiciare înaintea primei instanțe.

Potrivit art. 246 alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs.

Deci, rațiunea normei rezidă în explicitarea competenței Curții Supreme de Justiție îi revin prin lege, adică analiza motivelor invocate în recurs privind legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel.

Astfel, ținând cont de competența, Curții Supreme de Justiție, în calitate de instanță de recurs cererea Băncii Naționale a Moldovei privind atragerea în proces, nu pot avea loc la etapa examinării cauzei în recurs, or, atragerea în calitate de coparticipant poate avea loc doar la faza de examinarea a cauzei în fond.

Totodată, instanța de recurs menționează că, instanța de apel la caz a adoptat decizia la 27 septembrie 2022, iar modificările operate prin Legea nr.214 din 20 iulie 2023, care prevăd Banca Națională a Moldovei va interveni în cadrul acestor procese în calitate de copârât în cadrul procesele de judecată în curs de desfășurare la 1 iulie 2023 precum și în procesele de judecată care sunt inițiate de la 1 iulie 2023.

Cum în speță, decizia instanței de apel a fost adoptată la 27 septembrie 2022, rezultă că nu este incidentă norma art. X, pct. 16 din Legea nr.214 din 20 iulie 2023, or, în cazul de față examinarea cauzei în fond a fost finalizată, până la adoptarea noilor prevederi.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție va respinge cererea cu privire la atragerea în proces a Băncii Naționale a Moldovei, formulată la etapa examinării cauzei în ordine de recurs.

Reieșind din cele expuse și călăuzindu-se de prevederile art. 195 din Codul administrativ, art. 62 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se respinge cererea depusă de Banca Națională a Moldovei privind atragerea în proces, în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de compania de asigurări „Klassika Asigurări” Societate pe Acțiuni în persoana președintelui Consiliului de administrare al Nicolae Diaconu, membrilor Consiliului de administrare al companiei de asigurări Stanislav Moraru și Denis Ulanov, a primvicedirectorului companiei de asigurări Yudina Liubovi împotriva Comisiei Naționale a Pieței Financiare, persoană terță administratorul special al companiei de asigurări asigurări „Klassika Asigurări” Societate pe Acțiuni, Viorel Bîrsanu privind anularea și declararea nulității actului administrativ defavorabil, ca fiind neîntemeiată.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc